

Rozhovory s Právníky roku - I. část

Soudkyně Libuše Kantůrková, zakladatelka Sdružení rodinněprávních a opatrovnických soudců považuje ocenění jako „nejlepší“ dárek ke svému životnímu jubileu. Proč se vlastně věnuje rodinnému právu a jak je připravena na nový občanský zákoník? „Každé nové odvolání, jež máme projednat, je pro mne intelektuální výzvou,“ říká Zdeněk Kovařík, soudce Vrchního soudu v Praze. Zjistíte také, že si Martin Šešina vybral právo z nouze a co považuje vítěz v kategorii Pro Bono, David Netušil, za největší úspěch v loňském roce.

Rodinné právo

JUDr. Libuše Kantůrková,
soudkyně Okresního soudu v Kolíně

Jak by jste zhodnotila rok 2013 - na co jste profesně nejvíc hrdá?

Rok 2013 byl pro mne velmi hektický, kromě toho, že jsem odsoudila kolem 450 případů, držela trestní služby, vyřídila celou řadu další agendy, která se nikde nevykazuje, jsem se pravidelně zúčastňovala různých školení, v souvislosti s novým občanským zákoníkem a dalšími novelami zákonů. Ve volném čase jsem se věnovala organizování práce v našem Sdružení rodinněprávních a opatrovnických soudců. Nejvíc hrdá jsem na to, že se mi podařilo dát dohromady v našem Sdružení „partu“ erudovaných a obětavých lidí, kteří jsou zapálení pro dobrou věc.

Co jsou aktuální nejpalčivější problémy rodinného práva?

Rodinné právo je v České republice dlouhodobě podceňovanou agendou, je v podstatě na okraji zájmu, a to na rozdíl od ostatních demokratických zemí Evropy na západ od naší hranice, kde právě rodinnému právu je věnována zvýšená pozornost. Situace na některých soudech je potom taková, že rodinné věci soudí začínající soudci, kteří mnohdy nemají žádné zkušenosti z praxe či ze života. Bohužel dochází také k tomu, že někteří ze soudců, kteří nezvládají civilní či trestní řízení, jsou překládáni na rodinněprávní a opatrovnický úsek, kdy se má za to, že tuto agendu může v podstatě soudit každý. Na druhé straně pak naopak zkušené soudce nemají žádnou šanci profesního a kariérního růstu. Většina z nich pak zůstává celý život na okresních soudech, neboť na krajských soudech nejsou zavedeny specializace. Přitom rodinněprávní agenda je velmi náročná, ne každý

soudce může tuto agendu soudit. Většinu věcí je nutné projednat v jednací síni, kde soudce tráví řadu hodin, jednání jsou obtížná, neboť vztahy mezi soudci se účastníky o nezletilé děti jsou mnohdy velmi vyhrocené, emotivní a agresivní.

Jste připravena na nával nové agendy v souvislosti s novým občanským zákoníkem?

V podstatě celý rok jsem se zúčastňovala školení k novému občanskému zákoníku a k novým zákonům, které s novelou souvisí. Kromě toho jsme se pravidelně v rámci Sdružení rodinněprávních a opatrovnických soudců scházeli a s novelou se seznamovali. Po celou dobu, kdy jsem vykonávala funkci předsedkyně Okresního soudu v Kolíně, jsem nikdy neztratila kontakt s praxí, vždy jsem soudila víc, než jsem musela, ačkoliv jsem za to mnohdy byla kritizována vedením krajského soudu, že bych měla soudit méně. Když jsem v roce 2011 začala soudit naplno, v rámci rozvrhu práce mi byla k vyřízení přidělena polovina všech rodinněprávních a opatrovnických věcí měsíčně, která k soudu napadla. Mnohdy to bylo i 70 věcí měsíčně. Soudila jsem 3x až 4x v týdnu, myslím si proto, že jsem na nával nové agendy v souvislosti s novým občanským zákoníkem „dostatečně“ připravena.

Jaké by měl mít předpoklady soudce, který se chce zaměřit na rodinné právo?

Jsem přesvědčena, že věcem rodinněprávním by se měli věnovat soudci s profesními a životními zkušenostmi. Je nutné vzít v úvahu, že se jedná o oblast pro účastníky řízení velmi citlivou a s tím souvisí jejich vlastní postoje a prožívání celého řízení. To vyžaduje od soudce na straně jedné vyšší míru empatie, na druhé straně schopnost vést proces tak, aby směřoval k včasnému rozhodnutí, neboť rychlost v těchto řízeních má často velmi zásadní roli.

Libuše Kantůrková po vystudování Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze v roce 1979 nastoupila k Okresnímu soudu v Kolíně jako justiční čekatelka. V roce 1982 složila zkoušky, vzhledem k přestěhování na Moravu a s ohledem na nástup na mateřskou dovolenou tehdy nebyla jmenována soudcem. V letech 1985 – 1988 pracovala jako podniková právnička u firmy Elektromont na stavbě Jaderné elektrárny Dukovany. V roce 1988 se Libuše Kantůrková vrátila na Okresní soud v Kolíně a byla jmenována soudcem na úseku občansko-právním. V roce 1991 se stala předsedkyní tamního soudu a tuto funkci zastávala do roku 2011, kdy skončila na základě novely zákona o funkčním období předsedů soudů. Nyní působí jako soudkyně Okresního soudu v Kolíně, specializuje se na rodinné a opatrovnické právo. V roce 2011 se podílela na založení Sdružení rodinněprávních a opatrovnických soudců a byla zvolena jeho předsedkyní. Libuše Kantůrková se věnuje přednáškové a školicí činnosti, ať už pro advokáty, vyšší soudní úředníky, sociální pracovníky či pracovníky dětských domovů. Přispívá také články do různých novin a časopisů, zejména potom do Rodinných listů. Od roku 1991 je členkou Soudcovské unie.

Obchodní právo

JUDr. Zdeněk Kovařík,
soudce Vrchního soudu v Praze

Jak byste zhodnotil rok 2013 - na co jste profesně nejvíc hrdý?

Minulý rok byl samozřejmě rokem intenzivní přípravy na účinnost nové civilně právní legislativy, především nového občanského zákoníku, ale i navazujících předpisů hmotného i procesního práva. Zda bude důvod z tohoto hlediska k hrdosti ukáže až čas, nehledě na to, že Novým rokem 2014 toto úsilí nabralo na nové intenzitě. K úspěchům posledního roku, ale i let předcházejících, je nutno nepochybně počítat vyrovnaní se s aplikací práva ES a judikatury Evropského soudního dvora.

Jaké pocity jste měl s půlnocí z roku 2013 na 2014? Samozřejmě v souvislosti s novým občanským zákoníkem...

Přiznám se, že o půlnoci jsem s počátkem roku na nový občanský zákoník nepomyslel ani trochu. Kdyby se tak stalo, prošlo by mi hlavou, co mi v ní leží již mnohem delší dobu, a sice, že nás čekají obrovské interpretační problémy, jejichž šíři v tuto chvíli spíše jen tušíme, a že musíme doufat, že nová legislativa se i v praxi ukáže skutečně takovým přínosem, jak je doposud prezentována.

Co Vás na práci soudce nejvíce baví? A jak se soudce ideálně motivuje s příchodem nového, komplikovaného případu?

Již jako bývalý státní arbitr a nyní jako soudce oceňuji, že mohu pohlížet na právo a jeho aplikaci objektivním pohledem, nesvázaným zájmem konkrétního účastníka. Neomezený prostor pro hledání řešení, které obstojí právně a které povede zároveň k co nejspravedlivějšímu výsledku.

Každé nové odvolání, jež máme projednat, je pro mne intelektuální výzvou. Již sama existence napadlého případu evokuje snahu proniknout co nejhlouběji do věci po stránce skutkové i právní a dobrat se řešení, které bude se co nevíce blížit optimu. To platí ve věcech jednoduchých a tím spíše ve věcech složitých nebo neobvyklých. Jinou motivaci nepotřebuji.

Máte v obchodním právu oblíbený institut? Případně celou oblast...?

Již ze střední školy jsem si přinesl zájem o cenné papíry, jejich užívání a obchodování s nimi (maturoval jsem v roce 1968). Tento dlouhá léta jen zcela privátní zájem mi zůstal. Proto po roce 1990 jsem se nikoliv jen shodou okolností, nýbrž logikou vývoje, záměrně na tuto oblast specializoval i při výkonu soudcovské funkce a také v rámci aktivit literárních a vzdělávacích. Jde o oblast, která mi je nejbližší. Směnky, s nimiž bývám nejvíce spojován, kupodivu nebyly zprvu v popředí mého zájmu, ale zde si praxe vynutila mou pozornost, a tedy i speciálně oblast směnečného a šekového

práva počítám mezi své oblíbené právní obory.

V závěru studia na střední ekonomické škole Zdeněk Kovařík řešil, zda pokračovat v ekonomickém vzdělání anebo se věnovat právu. Zvítězila druhá cesta, ale s tím, že i tak budu co nejbližší ekonomice. Proto zcela logicky po ukončení studií na Právnické fakultě University Karlovy nastoupil k tehdejší Krajské státní arbitráži v Praze, aby se věnoval rozhodování hospodářských sporů. Následně přešel na přezkumnou agendu u Státní arbitráže České republiky. Při zrušení orgánů hospodářské arbitráže stal jsem se soudcem u Nejvyššího soudu České republiky a po zániku federace u Vrchního soudu v Praze ve funkci předsedy senátu se zaměřením na obchodní soudnictví v oblasti cenných papírů a finančního trhu. Je členem lektorského sboru Justiční akademie.

Občanské právo

JUDr. Martin Šešina,
emeritní notář v Benešově

Jak byste zhodnotil rok 2013 - na co jste profesně nejvíc hrdý?

Rok 2013 pro mne byl rokem, kdy jsem ukončil notářskou činnost a předal notářský úřad bez nějakých velkých problémů a snad, jak se domnívám, v pořádku. Jsem rád, že po dobu, kdy jsem tuto činnost vykonával, jsem nebyl žalován o náhradu způsobené škody, že proti mým rozhodnutím bylo podáno za celých 40 let praxe minimum odvolání, že katastrální úřady kromě jediného případu nezamítly mé návrhy na vklad věcných práv do katastru nemovitostí a že za celou tu dobu bylo minimum klientů, kteří vyjádřili nespokojenost s tím, jak jsem pro ně pracoval.

Jsou notáři připraveni na nový občanský zákoník? Přeci jen jste v "první linii"...

O kom lze říci, že je připraven na nový občanský zákoník, zejména v době, kdy doprovodné předpisy k němu byly přijaty několik týdnů, či dokonce dnů před tím, než nabyl účinnosti? Notáři absolvovali školení, studují občanský zákoník a jsem přesvědčen, že jej budou v praxi aplikovat správně, že jej zvládnou stejně tak, jako zvládli ostatní zákony, kterými se řídili po privatizaci státního notářství, tedy po 1.1.1993. Viz v tomto směru například obchodní zákoník, se kterým neměli státní notáři vůbec žádné zkušenosti, zvládli jej a stali se uznávanými odborníky při zakládání, přeměnách společností, osvědčování průběhu valných hromad, apod. Notářství se výrazně omlazuje a i noví notáři, notářští koncipienti i kandidáti dávají záruku toho, že v tradici kvalitní práce budou pokračovat.

Proč jste si vybral profesi notáře? Co se Vám na tomto oboru nejvíce líbí? A jak se Vám

vlastně bude opouštět?

Přiznám se, že jsem se právníkem stal z nouze. Chtěl jsem se věnovat archeologii, chodil jsem o prázdninách na střední škole na brigády k archeologům a moc se mi ta práce líbila. Kutat a hledat v zemi s vidinou nalezení nějakého vzácného hrnce, mincí, základů stavby, řečeno po paroubkovsku – které z povolání to má? Jenomže jsem věděl, že mne na toto studium při mých studijních výsledcích na střední škole nikdy nevezmou, tak jsem se o to ani nepokusil. Těsně před maturitou na střední škole a před podáváním přihlášek na vysoké školy nás třídní učitel vzal na exkurzi k soudu a jeho předseda nám poutavě o té profesi vyprávěl a já se rozhodl studovat práva. Otec mého kamaráda byl notářem a kusé informace o tom, co notáři dělají, mne od počátku studií vedly k tomu, že bych se chtěl stát notářem. Na notářství se mi líbí to, že, jak říkal nestor notářů JUDr. Jiří Brázda, na rozdíl od soudce, který je nad stranami, advokáta, který stojí za stranou, je notář tím, kdo stojí mezi stranami, oběma radí a pomáhá stejně, nikoho neprotěžuje a dbá o to, aby žádná z nich neutrpěla újmu na svých právech. Má harmonizovat vztahy stran, vést je ke smíru, dohodě, odstraňovat spory a hlavně jim předcházet. Také si vážím toho, že notářství je institucí starobylou, váženou, k níž mají občané stále důvěru. Notářskou praxi jsem opustil celkem bez sentimentu, vstoupil jsem do nové etapy svého života, v níž se zaměřuji na publikování odborných textů a přednášení. zase ovšem v souvislosti s notářstvím a jeho náplní činnosti. Takže z notářství v podstatě neodcházím.

Co Vás na právu vlastně nejvíce baví?

Právě to, že jedním z jeho úkolů je harmonizovat vztahy občanů ve společnosti. Notářství je k tomu právě stvořeno. V dávných dobách notář požíval důvěry těch, kterým sloužil a jelikož lidé většinou neuměli psát a číst, museli se na něj spolehnout, že zapíše vše tak, jak bylo ujednáno a že navíc také správně poradí. Ta důvěra stále zůstává, lidé dnes umí číst a psát, v tomto směru už notáře nepotřebují, avšak potřebují jej stále jako rádce, na jehož nestrannost se mohou spolehnout a mohou se také spolehnout na to, že co sepiše, sepiše správně v souladu s právem a s tím, co strany potřebují.

Martin Šešina absolvoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze v letech 1967 až 1972. Dne 1.11.1972 nastoupil jako notářský čekatel na Státní notářství v Benešově. Po složení justiční zkoušky a absolvování vojenské služby se dne 1.1.1976 stal státním notářem a byl jím do zrušení státního notářství 31.12.1992. V počátcích se podílel na přípravných pracích na privatizaci notářství. Od 1.1.1993 do 30.6.2013 byl notářem. Po dobu své notářské činnosti také zasedal v různých orgánech Notářské komory České republiky, byl několik let předsedou kárné komise, členem legislativní komise a komise pro vzdělávání. Přednášel notářům a notářským koncipientům a kandidátům, zasedal i předsedal zkušebním komisím při notářských zkouškách. Martin Šešina aktivně publikuje v notářském časopise AD NOTAM a s JUDr. Bílkem sestavili publikaci Dědické právo v předpisech let 1925-2001. V roce 2013 obdržel od Jednoty českých právníků bronzovou medaili Antonína Randy za celoživotní přínos notářské obci a právníkům vůbec.

PRO BONO

Mgr. David Netušil,
advokát z advokátní kanceláře NETUŠIL & Associates

Jak byste zhodnotil rok 2013 - na co jste profesně nejvíc hrdý?

Asi úspěch u Evropského soudu pro lidská práva v případě policejního násilí.

A jaké konkrétní Pro Bono projekty už za sebou máte?

Zpravidla zastupuji jednotlivé fyzické oblasti ochrany základních lidských práv. S ohledem na odbornou a časovou náročnost kauz mohu současně zastupovat maximálně jednoho až dva klienty. Tudíž i zastoupení jednoho klienta se dá někdy považovat za projekt svého druhu.

Jak moc jsou kolegové právníci o tomto oboru informováni?

Informovanost mezi advokáty je v dnešní době zřejmě již dostatečná. Neznám prakticky kolegy, který by pojem Pro Bono neznal.

Právnickou fakultu MU v Brně absolvoval v roce 2006. Třiletou koncipientskou získal od roku 2006 v pražské AK Mikš & Suk, v oblasti generální praxe. Advokát od roku 2009, kdy po čtyřleté právní praxi v advokacii založil vlastní advokátní kancelář. Jako advokát se dále věnuje generální právní praxi, zejména občanskému právu a obchodním korporacím. V tomto kontextu se rovněž zabývá některými insolvenčními, správními, mezinárodními a trestněprávními aspekty. Díky svému jazykovému vybavení získal bohaté zkušenosti s právní pomocí v řízeních ve věcech pobytu cizinců na území ČR a EU a s tím souvisejících lidskoprávních aspektů, včetně azylu a zahraniční zaměstnanosti. Rovněž má zkušenosti v oblasti ústavního a mezinárodního práva v rámci řízení o ústavních stížnostech a stížnostech k Evropskému soudu pro lidská práva. Kromě rodné češtiny, rovnocenně profesně komunikuje v anglickém a ruském jazyce.

Oficiální výsledkovou listinu naleznete >>> [zde](#).

Vyjádření vítězů k ocenění naleznete >>> [zde](#).

Rozhovor s laureátem Právnické síně slávy, JUDr. Janem Brožem přineseme v EPRAVO.CZ MAGAZINE.

Další články:

- [Půl roku po účinnosti novely stavebního zákona](#)
- [Rozhovor s Adamem Vojtěchem](#)
- [Video rozhovor s Danielou Kovářovou](#)
- [Video rozhovor s Martinem Maisnerem](#)
- [Video rozhovor s Monikou Novotnou](#)
- [Video rozhovor s Robertem Nerudou](#)
- [Video rozhovor s Michalem Vepřekem](#)
- [Video rozhovor s Robertem Němecem](#)
- [Video rozhovor s Michalem Hinkem](#)
- [Video rozhovor s Janem Pořízkem](#)
- [Video rozhovor s Martinem Nedelkou](#)